

Handläggare: Per Bergström Jonsson

Uppdrag	Dnr Trafikkontoret 1870/13
	Datum 2013-09-05

Översyn av trängselskattesystemet på östra Hisingen
- Revidering av uppdragsdirektiv avseende arbetsätt

Beslutsförslag

Styrgruppen inom samverkansorganisationen för det västsvenska paketet beslutar härmed att revidera utredningsdirektivet för översynen av trängselskattesystemet östra Hisingen avseende arbetsätt enligt förslagen i denna promemoria. Promemorian är ett tillägg till direktivet, övriga delar av det ursprungliga direktivet är alltså fortfarande gällande.

Sammanfattning:

Vi bedömer att upplägget att utreda först och förankra sen inte kommer att lösa uppgiften. Vi vill genomföra en process där lokalbefolkning ges möjlighet att involveras i både problembeskrivning och i att leta efter lösningar, givet angivna spelregler. Vi behöver besked från styrgruppen om vi ska styra om utredningsupplägget åt detta håll.

Förankring

Detta PM är skrivet av uppdragsledningen för översynen av trängselskattesystemet på Östra Hisingen (nedan kallad backastationsutredningen), Jonas Eliasson och Per Bergström Jonsson. I normala fall ska ärenden beredas stegvis och lyftas till beslutsmöten inom samverkansorganisationen för Västsvenska paketet, men eftersom frågan behöver en skyndsam process lyfts frågan via e-post till styrgruppens ledamöter. Både förfarandet och innehållet i förslaget har stöd av ledningsgruppen. Förklaringen till skyndsamhetsbehovet kommer senare i denna PM. Författarna står till ert förfogande för eventuella frågor; Per Bergström Jonsson på 076 7765401 och Jonas Eliasson på 08-790 68 35.

Bakgrund

I juni 2013 antog styrgruppen för det västsvenska paketet ett utredningsdirektiv för en översyn av trängselskattesystemet på östra Hisingen. Vid beslutet gjordes två muntliga tillägg: att utredningen måste jobba under en kortare tidsperiod än de föreslagna 9 månaderna

samt arbetsdelningen ”utredningsgruppen utreder och politiker tar därefter hand om förankringen av utredningsresultaten”. Det sista muntliga tillägget (arbetsfördelningen) är själva skälet till denna PM.

Backastationsutredningen är igång – formell arbetsgrupp är ännu inte beslutad, men de personer som finns på förslag att ingå har påbörjat arbetet och vi försöker utgå från utredningsdirektivet och dess muntliga tillägg. Vi bedömer att de negativa inställningarna till systemets funktion och konsekvenser på östra Hisingen bottnar i känslor av orättvisa och att inte ha fått chansen att påverka i tid. Efter att ha prövat olika utredningsupplägg utifrån denna bedömning vill vi föreslå en reviderad riktning för utredningen. Att utreda först och sen förankra resultaten leder antagligen till än mer upprördhet, en fördjupad känsla av att inte få bli hörd i tid.

Det reviderade arbetssätt vi nu ber er besluta om stöds av ledningsgruppen. Det är en grovskiss som behöver jobbas igenom av många de kommande två-tre veckorna.

Förslag

Vi vill att översynen ses som en process där vi aktivt försöker involvera lokalbefolkningen både i att beskriva problemen och i att leta efter lösningar. Utredningen bedrivs i två sammanknutna grupperingar med samma uppdragsledning: en kommunikations- och processinriktad gruppering och en tränings- och expertgruppering (den senare är den som är igång och jobbar). Den första gruppen blir processledande och den andra gruppen blir ett processtöd. Göteborgs Stads beslut om älvstadsvisionen innehåller ett beslut om att söka en annan planeringsprocess – baserat på aktiv öppenhet mm. Vi anser att det arbetssättet är lämpligt att använda även i denna utredning.

Vi tänker oss så här ungefär.

Styrgruppens ledamöter bör i början av vecka 36 ge sitt godkännande om det särskilda arbetssättet avseende extern kommunikation och samråd kopplat till backastationsutredningen. Syftet är att kunna nå både flexibilitet och snabbhet i den externa kommunikationen. Utan det kommer vi ha svårt att hinna hålla ett nödvändigt tempo.

Den 18 september finns en pressträff för VP inplanerad. Vi vill då kunna presentera backastationsutredningen och den process vi försöker bedriva. Vi vill bjuda in allmänheten till efterföljande steg. Ska vi kunna förbereda oss för att utnyttja detta tillfälle behöver vi ert klartecken om inriktningsförändringen de allra första dagarna i september. Det är därför vi lyfter frågan på ett skyndsamt sätt.

Den 26 september träffas ledningsgruppen. Vi presenterar då ett mer detaljerat förslag på spelreglerna (ramvillkor och principer för vilka förändringar som är rimliga att förorda) för det öppna utformningsarbetet. Det kan vara så att dessa bör beslutas av styrgruppen (som träffas en vecka senare). Ett mer detaljerat förslag på roller, arbetssätt och gruppansättningar kommer även att presenteras till detta möte.

I slutet av oktober vill vi genomföra någon slags möten på plats i området. Vi ska lyssna, dokumentera och förklara (ej försvara) hur det kommer sig att systemet ser ut som det gör. Vi

vill också bjuda in till efterföljande steg i processen. Alla är välkomna till detta steg av processen oavsett om man bor i området eller ej.

Sen behövs en period på en till två veckor då människor anmäler sitt intresse för att delta i efterföljande charetter¹.

Under november och delar av december 2013 genomför vi ett antal charetter (antalet beror på mängden intresserade som vill delta). Innan charetterna skickar vi ut ett grundmaterial till de anmälda. Där finns statistik, en problembeskrivning (vi har troligen genomfört telefonenkäter innan dess, samt processat informationen från de första mötena) och spelreglerna för arbetet. I materialet kan också ingå trängselskatteexpertgruppens första skisser på några alternativa lösningar. Charetterna genomförs med tränade samtalsledare och trängselskatteexperterna finns med i ett slags back-office för att reda ut ev oklarheter i realtid. En av uppgifterna i slutfasen av charetterna är att reducera antalet förslag till ett fåtal. Dessa presenteras sedan offentligt, helst av charettdeltagarna.

Efter charetterna konsekvensbedömer expertgrupperingen förslagen och skriver en slutrapport.

¹ Charette en välbeprövad workshopform inom sentida fysisk planering, se mer om du vill på http://www.exempelbanken.se/system/documents/44/original/2006_110_Charette_samverkansarena_for_utveckling_av_stader_och_transportsystem.pdf. (Valet av bild på framsidan kanske inte för tankarna till en nydanande och framåtsyftande planeringsprocess.)